

שחזור מבחנים

תגובות למאמר על שחזור מבחנים ב"על הגובה" 7

ציפינו לקבל תגובות רבות למאמר בנושא מעורר מחלוקת זה, אך לצערנו קיבלנו רק שתי תגובות: של מרצה, שאינו רואה בהתנהגות המתוארת של הסטודנטים פסול, ושל סטודנט עם דעה הפוכה.

מהומה על לא מאומה

פרופ' אורנה אלרואי-שטיין ממליצה במכתבה לסטודנטים בקורס "להשקיע את שלוש שעות הבחינה בניסיון לענות נכון על השאלות במקום לשנן את השאלה". עוד כותבת פרופ' אלרואי-שטיין: "המבחנים המשוחזרים לא יעזרו לכם... אין שום אפשרות להצליח בבחינה למי שלא מבין באופן יסודי את החומר".

אם כך על מה המהומה?

קיומה של התופעה נובע בעיקרו מאי-רצונם של המרצים לחבר בחינות חדשות, בטענה נכונה שחיבור שאלונים טובים צורך זמן רב. אלא שהרעיון של בחינה חסויה הינו בלתי יעיל ובלתי אפשרי, שהרי לא ניתן להטיל סגר או להחיל מנגנון מחיקה על מוחם של הסטודנטים. מצד שני, זכותם המלאה של הסטודנטים לזכור, לרשום ולהפיץ בין חבריהם את שאלות המבחן. כפי שטוענת פרופ' אלרואי-שטיין, "המבחנים המשוחזרים לא יעזרו". ואם כך מדוע לא תאפשר פרופ' אלרואי-שטיין לסטודנטים להשקיע את שלוש שעות הבחינה בניסיון לענות על השאלות במקום שינון, בכך שתאפשר הוצאת השאלונים על ידי הסטודנטים? המרצים יכולים להשתמש בשאלונים כמנוף להגברת הלמידה וכחלק אינטגרלי של הקורס הנלמד. אין ספק ששינון החומר בדרך של שאלונים בלתי מחייבים, המופצים בין הסטודנטים כשאלות פוטנציאליות במבחן עתידי, יכול להיות מנגנון בעל הוצמה להעלאת איכות הלמידה ואיכותו של הסטודנט.

פרופ' גדעון גראפי, אוניברסיטת בן גוריון

Gideon Grafi - Associate Professor

French Associates Institute for Dryland Agriculture and Biotechnology,
Jacob Blaustein Institutes for Desert Research,
Ben-Gurion University of the Negev, Midreshet Ben-Gurion

שמי דורון, סטודנט ובוגר האוניברסיטה העברית. אני מעוניין להגיב על המאמר העוסק בשחזור מבחנים, שהתפרסם בגיליון האחרון של "על הגובה":

1. הסטודנטים המגיעים לאוניברסיטה לומדים מהר מאוד את הכללים הלא כתובים של החיים האקדמיים. במילים אחרות, הם לומדים מהר מאוד איך "להסתדר" או, כפי שניסחתן זאת במאמר, איך להשיג ציונים גבוהים בקורס בנימימום השקעה. תופעה זו, ואני מכיר אותה מקרוב, היא עמוקה ומאפיינת חלק ניכר מאוד של הסטודנטים בישראל.
2. במהלך לימודי התואר שלי נבחנתי כמה פעמים במבחנים אמריקאיים. כל מורי הקורסים שהציגו בחינה כזו הסבירו לנו, הסטודנטים, את הקושי שבחיבור מבחנים אמריקאיים, וכי יש ברשותם מאגר מובנה של שאלות שחוזרות על עצמן מדי שנה, ולכן לא ניתן לשמור את מחברת הבחינה לאחר המבחן. אי לכך, הניסיון לשחזור בחינה כפי שתואר במאמר הוא ניסיון ברור ומכוון להשיג את שאלות הבחינה מתוך ידיעה כי תופענה במועדים הבאים, וללא כל ספק מדובר בהונאה.
3. שחזור בחינות אמריקאיות מהווה, לפיכך, לא קיצור דרך ללימוד ולא סיוע לגיטימי של אגודת הסטודנטים ללימודים, אלא פשוט ביטול הצורך ללמוד לבחינה בכלל!
4. בעשותה זאת, אגודת הסטודנטים לא רק שאיננה מסייעת לתהליך הלימוד, אלא מסייעת להנצחת תרבות אקדמית קלוקלת בקרב הציבור שאותו היא מתיימרת לייצג ולקדם. כך שפעולת נציגת האגודה, כפי שתוארה במאמר, איננה רק בגדר חציית קו אדום של הונאה או הפרת זכויות יוצרים, אלא יש בה משום מעילה באמון שנותנים הסטודנטים ומוסדות האוניברסיטה באגודת הסטודנטים.

דורון בקל-איילון
ירושלים